

Tc. Alkotmánybíróság

Kovács Csaba Ügyvédi Iroda

eljár

Dr. Kovács Csaba ügyvéd)

által képviselt

Magyarországi Szociáldemokrata
Párt (székhely: 1126 Budapest, Béla
király út 30/C.; nyilvántartási
száma: 756)

indítványozó

ALKOTMÁNYJOGI PANASZA

a Választási eljárásról szóló 2013.
évi XXXVI. törvény 233§ (1)
bekezdése és az
Alkotmánybíróságról szóló 2011.
évi CLI. törvény 26§ (1) bekezdése
alapján

Kézbesítéssel!

ALKOTMÁNYBÍRÓSÁG	
Ügyszám:	IV/582-0/2014
Érkezett:	2014 MÁRC 21.
Példány:	2
Melléklet:	2x9+8 db
Kezelőiroda:	P-1

KÚRIA		
Kúria ügyszáma: Kvk V.37.362/2014/2.		
Érkezett:	Mellékletek: 5 db 2014 MÁRC 21	
Példány:	Melléklet:	Köztük:

3

Tc. Alkotmánybíróság

Személyes kézbesítés útján

Kelt: Budapest, 2014. március 20.

Tisztelt Alkotmánybíróság!

Alulírott, Dr. Kovács Csaba ügyvéd

- a jogi képviselő meghatalmazása 1. számú melléklet) a
Magyarországi Szociáldemokrata Párt (székhely: 1126 Budapest, Béla király út 30/C.; bírósági
nyilvántartási száma: 756) képviselője Dr. Kapolyi László

magyar állampolgár) - a továbbiakban: „Indítványozó” - képviseletében a Kúria (1055 Budapest, Markó
utca 16.) Kvk V.37.362/2014/2. ügyszám alatt kelt 2014. március 20-án fax útján kézhez kapott
felülvizsgálat tárgyában hozott végzése (a továbbiakban: „Határozat” - 2. számú melléklet) ellen a
Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 233§ (1) bekezdés alapján, valamint az
Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény 26§ (1) bekezdése alapján a Választási eljárásról szóló
2013. évi XXXVI. törvény alábbiakban megjelölt rendelkezéseinek Alaptörvénybe ütközése okán

alkotmányjogi panaszt

terjesztek elő az alábbiak szerint:

I. Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát megalapozó körülmények

Jelen indítvány kapcsán Tisztelt Alkotmánybíróság hatáskörét és az indítványozó jogosultságát a
Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 233§ (1) bekezdése, valamint az Alkotmánybíróságról
szóló 2011. évi CLI. törvény 26§ (1) bekezdése alapozza meg, mivel:

- a) az Indítványozó a választási szerv határozata ellen jogorvoslattal élt, amely ügyben a Tisztelt
Kúria az 2. szám alatt csatolt Határozatot hozta, amely döntés ellen Választási eljárásról szóló
2013. évi XXXVI. törvény 233§ (1) bekezdése alkotmányjogi panasz benyújtását teszi lehetővé 3
napon belül a Tisztelt Alkotmánybírósághoz. Ezen Határozat kapcsán pedig az alábbi indoklással
alátámasztotta a bírói döntést érdemben befolyásoló alaptörvény-ellenesség, illetve alapvető
alkotmányjogi jelentőségű kérdés esete áll fenn.
- b) az Indítványozó a 2011. évi CLI. törvény 26§ (1) bekezdése szerint az Alaptörvény 24. cikk (2)
bekezdés c) pontja alapján alkotmányjogi panasszal az Alkotmánybírósághoz fordulhat az
egyedi ügyben érintett személy vagy szervezet, ha az ügyben folytatott bírósági eljárásban
alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazása folytán az Alaptörvényben biztosított jogának sérelme
következett be és jogorvoslati lehetőségeit már kimerítette, vagy jogorvoslati lehetőség nincs
számára biztosítva. Ezen esetben a Tisztelt Alkotmánybíróság az alkotmányjogi panasz alapján
felülvizsgálja az egyedi ügyben alkalmazott jogszabálynak az Alaptörvénnyel való összhangját.

II. Rövid tényállás

Indítványozó a 2014-es Országgyűlési Választásokon induló, a Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI.

törvény (a továbbiakban: „Törvény”) 3§ 3. pontjában definiált jelölő szervezet. Indítványozó az adott illetékes Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottságtól (a továbbiakban: „OEVB”) a választási eljárásban történő ajánlások gyűjtése illetve jelöltállítás céljából ajánlóíveket vett át. Indítványozó összesen a Határozatban megjelölt számú ajánlóívet a megadott határidőre (2014. március 3. 16.00 óra) nem tudta visszaszolgáltatni, ezért az OEVB jelen kérelem 3/F/2. mellékleteként csatolt határozatában Indítványozót bírsággal sújtotta a Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 124§ (2) bekezdése alapján. Indítványozó az ajánlóíveket – önhibáján kívül megkésve, de végül – hiánytalanul leadta. Az OEVB döntése ellen Indítványozó határidőben fellebbezéssel élt, amelyet a Nemzeti Választási Bizottság 3/F/3. mellékleteként csatolt határozatában az első fokú határozatot helyben hagyta. A fellebbezésben Indítványozó a felróhatósági kérdéseket nem részletezte tekintettel arra a körülményre, hogy országosan közlésre került az ajánlóívek leadása kapcsán fennálló objektív felelősség.

A tényállási elemek összességéhez azonban hozzá tartozik, hogy a 10. számú Országgyűlési Egyéni Választókerületi Választási Bizottság 3/F/4. mellékleteként csatolt határozatában okirattal igazoltan visszautasította az Indítványozó képviselőjében eljáró Márton Dániel számára, hogy az (egyébként korábban pont az ő általa átvett) ajánlóíveket 2014. február 28-án leadja. Ezen okból Indítványozó kénytelen volt felfüggeszteni az ajánlóívek leadását és a Párt vezetőjétől beszerezni új képviselői jogot igazoló okmányokat. A Párt vezetője – aki 82 éves ismert politikus – viszont ezen időszakban nem számított arra, hogy rendelkezésre kell állnia, így 2014. március 4-éig jelentős illetve elháríthatatlannak minősülő akadályok álltak Indítványozó előtt, hiszen újra kellett szervezni váratlanul az ajánlóívek leadását. Ezen körülmény kapcsán az illetékes OEVB felelősségét meg is állapította és a bírságot (érdekes módon) 50%-ra mérsékelte. A tényállás kiegészítéséhez kapcsolódóan a Törvény 225§-ában adott lehetőséggel élve 3/F/5 mellékletként csatolta Indítványozó a koordinációs feladatokkal megbízott Erdei Csaba tanúvallomását az ügyről.

A Nemzeti Választási Bizottság 3/F/3. mellékleteként csatolt határozata ellene Indítványozó felülvizsgálati kérelmet nyújtott be a Kúriához (*Felülvizsgálati kérelem – 3. számú melléklet*)

A Tisztelt Kúria a 2. számú mellékletként csatolt Határozatában a Nemzeti Választási Bizottság határozatát helyben hagyta.

A Tisztelt Kúria döntései kapcsán kialakult anomáliára kívánunk rámutatni azzal, hogy a *jelen kérelem 5. számú mellékletként csatolt ügyben* a Tisztelt Kúria egy rendkívül sajátos eredményre jutott egy kiszabott bírság kapcsán, amelyet végül megsemmisített megváltoztató döntésével. A megváltoztatás kapcsán a Tisztelt Kúria álláspontja szerint Indítványozó felelőssége továbbra is objektív maradt („kimentésre nincs lehetőség”), azonban a Nemzeti Választási Bizottság és az OEVB a tényállást helytelenül állapította meg, ezért nem kell bírságot fizetni. A Tisztelt Kúria szerint az Indítványozó a 2013. évi XXXVI. törvény 124§ (2) bekezdésében foglalt kötelezettségének eleget tett, mivel „... a jelölő szervezet az ajánlóíveket leadás céljából határidőben eljuttatta a választási irodába.” (és ott az OEVB jogellenesen nem vett át az íveket), ezért a Nemzeti Választási Bizottság a Ve 43§ (1) bekezdését megsértve alkalmazta a Ve 124§ (2) bekezdését! Tehát a Tisztelt Kúria ezzel az objektív jogalkalmazás és a felróhatóság alkalmazása közötti szűk mesgyére helyezkedett. (sajnálatos módon a valós tényállással ellentétesen)

III. Alaptörvényben biztosított jogok sérelmének lényege

Magyarország Alaptörvénye kimondja, hogy:

NEMZETI HITVALLÁS „Valljuk, hogy a polgárnak és az államnak közös célja a jó élet, a biztonság, a rend, az igazság, a szabadság kiteljesítése. Valljuk, hogy népuralom csak ott van, ahol az állam szolgálja polgárait, ügyeiket méltányosan, visszaélés és részrehajlás nélkül intézi. Tiszteletben tartjuk történeti alkotmányunk vívmányait és a Szent Koronát, amely megtestesíti Magyarország alkotmányos állami folytonosságát és a nemzet egységét.”

ALAPVETÉS B) cikk „(3) A közhatalom forrása a nép. (4) A nép a hatalmát választott képviselői útján, kivételesen közvetlenül gyakorolja.” R) cikk „(3) Az Alaptörvény rendelkezéseit azok céljával, a benne foglalt Nemzeti hitvallással és történeti alkotmányunk vívmányaival összhangban kell értelmezni.”

T) cikk „(3) Jogszabály nem lehet ellentétes az Alaptörvénnyel.”

„XXIII. cikk (1) Minden nagykorú magyar állampolgárnak joga van ahhoz, hogy az országgyűlési képviselők, a helyi önkormányzati képviselők és polgármesterek, valamint az európai parlamenti képviselők választásán választó és választható legyen.”

„SZABADSÁG ÉS FELELŐSSÉG I. cikk „(1) AZ EMBER sérthetetlen és elidegeníthetetlen alapvető jogait tiszteletben kell tartani. Védelmük az állam elsőrendű kötelezettsége. (2) Magyarország elismeri az ember alapvető egyéni és közösségi jogait. (3) Az alapvető jogokra és kötelezettségekre vonatkozó szabályokat törvény állapítja meg. Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható. (4) A törvény alapján létrehozott jogalanyok számára is biztosítottak azok az alapvető jogok, valamint őket is terhelik azok a kötelezettségek, amelyek természetüknél fogva nem csak az emberre vonatkoznak.”

„XXVIII. cikk (7) Mindenkinek joga van ahhoz, hogy jogorvoslattal éljen az olyan bírósági, hatósági és más közigazgatási döntés ellen, amely a jogát vagy jogos érdekét sérti.”

Álláspontunk szerint a Tisztelt Kúria döntésével az ügyben Alaptörvény-ellenes jogszabály alkalmazás folytán az Alaptörvényben biztosított alábbi alapjogok sérelme következett be:

A) A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 48§-a

A törvény ezen szakasza szabályozza a választási eljárás során hozott határozatok közlésének szabályait. A szabályok értelmében a Törvény bevezette a „rövid úton való közlés” sajátos intézményét. Ezen szabályok azonban a jogrend („biztonság, a rend, az igazság, a szabadság”) alapelveivel és a történeti alkotmányunk vívmányaival szöges ellentétben állnak. „Alapvető jog más alapvető jog érvényesülése vagy valamely alkotmányos érték védelme érdekében, a feltétlenül szükséges mértékben, az elérni kívánt céllal arányosan, az alapvető jog lényeges tartalmának tiszteletben tartásával korlátozható.” Jelen esetben a jogalkotó a „gyorsaság” céljának szem előtt tartásával szükségtelen mértékben és módon szabályozta a határozatok közlését. A Törvény 48§-ában rögzített szabályozás ugyanis semmilyen módon nem teszi lehetővé és igazolhatóvá azon körülményt, hogy a határozatok ténylegesen a címezett részére kézbesítésre kerülnek-e vagy sem.

Ráadásul a 48§ a választási bizottság határozatainak közléséről rendelkezik, a Tisztelt Kúria viszont ezzel azonos módon (a legfőbb bírósági szerv) döntését egyszerűen egy telefax készülék útján továbbítja, amelyre még ezen rendelkezés sem ad felhatalmazást.

A választási jog elidegeníthetetlen alapjog, amelyet véd az Alaptörvény is. Azonban ezen eljárási rend – amelyben sem a kötelezett, sem a választási szerv, sem a bíróság nem rendelkezik hiteles adattal a határozat közléséről – az alapjog érvényesülésének szab gátat. (megjegyezzük, hogy a választási bizottság esetében többször elő is fordult, hogy az első fokú szervek döntése egyáltalán nem érkezett meg a címzetthez, így az ellen egyáltalán nem volt lehetőség semmilyen jogorvoslattal élni)

A Tisztelt Kúria határozatában ennek kapcsán teljesen figyelmen kívül hagyta azt a körülményt is, hogy jogi értelemben nem is született határozat, mivel az egyszerű e-mailben kiküldött üres word dokumentum NEM TARTALMAZTA sem a választási bizottság elnökének aláírását, sem a választási bizottság bélyegzőlenyomatát (lásd Törvény 46§ f) pont). Amely hiány okán a Határozat formailag egy nem létező, létre sem jött aktusnak minősül! A Tisztelt Kúria ennek kapcsán viszont – átlépve az általános

jogelveket - elfogadta azt, hogy az ő aktájába (amelyet a Nemzeti Választási Bizottságtól kapott fizikai úton) volt egy aláírt és lebélyegzett határozat.

A jogalkotói cél álláspontunk szerint akkor valósulhatott volna meg, amennyiben (hasonlóan a cégeljáráshoz) az Állam megteremtette volna az elektronikus beadványok kézbesítését és fogadását időbélyegzővel vagy egyéb bizonyítható módon. Ebben a formában már a határozatokhoz jogi kötelező erő a jogbiztonság sérelme nélkül is kapcsolódhatott volna. Így viszont semmiképpen.

Érdekes és tanulságos példaként kívánunk hivatkozni arra, hogy a Tisztelt Kúria egyik tárgybeli (és 2014. március 13-án faxon elküldött) döntése fejlécén a 2000. március 9-i dátum szerepel!! - lásd 4. számú melléklet.

Érdekes kérdés az is, hogy amennyiben az Indítványozó nem jelölné meg a kézhez vétel időpontját, úgy mi alapján tudná a Tisztelt Alkotmánybíróság eldönteni, hogy a kérelem időben érkezett-e vagy sem?

Jelen helyzetben az is komoly bizonytalanságot okozott az Indítványozónak, hogy az alkotmányjogi panaszát hol nyújtsa be! A Törvény 233§ (1) bekezdése az „Alkotmánybíróságoz” megjelölést használja. Ezen szakasz (3) bekezdése viszont kifejti, hogy mely esetekben nem kell alkalmazni az Alkotmánybíróságról szóló 2011. évi CLI. törvény rendelkezéseit. Ezek között viszont nem volt felsorolva az 53§ (2) bekezdése, amely az első fokon (!) eljáró bíróságnál történő benyújtást írja elő. Így csak következtetni lehetett, hogy feltehetően ki jogosult a beadvány befogadására! A Tisztelt Kúria Határozata ezen kérdésben sem adott iránymutatást.

B) A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 124§ (2) bekezdése

A Törvény 124. §-a kimondja, hogy: „(1) A jelöltet az ajánlóívek átadásával kell bejelenteni a nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottságnál. (2) A független jelöltként indulni szándékozó választópolgár, illetve a jelöltet állítani szándékozó jelölt szervezet a rendelkezésére bocsátott összes ajánlóívet köteles átadni a választási irodának a jelölt bejelentésére rendelkezésre álló határidőben. E kötelezettség elmulasztása esetén a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottság hivatalból eljárva bírságot szab ki. A bírság összege minden be nem nyújtott ajánlóív után a kötelező legkisebb munkabér havi összegének fele.”

A jogalkotó a kérdéses jogszabályhely kapcsán a „kötelezettség elmulasztása” kifejezést használta, nem pedig „nem teljesítése” definíciót. A jogalkotó ezzel Indítványozó véleménye szerint állást foglalt amellett, hogy a bírság kiszabása NEM OBJEKTÍV KÖVEKTEZMÉNY, hiszen a „mulasztás” szó köznapit értelme magába foglalja a felróhatóságot, ezért a választási bizottságoknak kötelezően vizsgálni kellett volna azon körülményt, hogy terheli-e Indítványozót felróható közrehatás az ügyben. Példaként említhetjük, hogy egy kisebb vidéki településen indulni szándékozó jelölt esetében egy betegség vagy baleset az adott időpontban előidézhetheti, hogy sok milliós bírságot kelljen fizetnie, amely a teljes ellehetetlenüléshez vezet. Ezzel adott esetben nem csak a politikai életből, a választási eljárásból kerül kizárásra, hanem maga és családja tönkretételét is eredményezheti. Feltehetjük a kérdést, hogy egy Alaptörvény szerinti jog gyakorlása kapcsán egy rajtunk kívül álló esemény (adott esetben magának a választási szerveknek az eljárás) vezethet-e a teljes anyagi összeomlásunkhoz, összhangban lehet-e ez az Alaptörvényünkkel illetve az Európai Unió alapszabályaival? Természetesen semmiképpen nem! egy ilyen mértékű joghátrány kapcsán a jogbiztonsággal össze nem egyeztethető, hogy a Törvény semmilyen kimentésre szolgáló lehetőséget nem ad.

Ráadásul esetünkben az ajánlóívek megkéséssel (azonban teljes körű) leadása kapcsán ok-okozati összefüggés áll fenn az OEVB-k működésben kialakult országosan téves jogalkalmazása és Indítványozó késedelme között. Ebből kifolyólag Indítványozó felróhatóság hiányában bírság fizetésére nem lenne köteles az Alaptörvény rendelkezéseivel összhangban.

Indítványozó álláspontja szerint tehát a Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 124§ (2)

bekezdése Alaptörvény fenti választójogot és jogorvoslati alapjogot biztosító rendelkezéseibe ütközik, amennyiben annak alkalmazása (a Tisztelt Kúria által indokoltan) objektív felelősséget takar. Azaz amennyiben az ott írt kötelezettség elmulasztása esetén a jelölt nyilvántartásba vételére illetékes választási bizottság hivatalból eljárva kötelezően bírság kiszabására köteles függetlenül a felróhatóságtól, úgy ezen rendelkezés kifejezetten az alapjog érvényesülésének szab gátat. Ezen esetben ugyanis nem veszi figyelembe a választópolgár személyes körülményeit, amely által lehetőséget teremt az alapjog elvonására és Alaptörvénnyel szemben álló joghátrány alkalmazására.

A Tisztelt Kúria szerint Indítványozó a 2013. évi XXXVI. törvény 124§ (2) bekezdésében foglalt kötelezettségének az 5. számú mellékletként csatolt döntés szerinti ügyben eleget tett, ezért a Nemzeti Választási Bizottság a Ve 43§ (1) bekezdésér megsértve alkalmazta a Ve 124§ (2) bekezdését!

A Tisztelt Kúria megállapítása azonban tény és okirat ellenes, mivel:

- a) a Tisztelt Kúria szerint a törvényi kötelezettségeknek Indítványozó azzal tett eleget, hogy „... a jelölt szervezet az ajánlóívet leadás céljából határidőben eljuttatta a választási irodába.” – lásd Kúria döntése 4. oldal 4. bekezdés.
- b) 2013. évi XXXVI. törvény 124§ (2) bekezdése szerint ugyanis „A független jelöltként indulni szándékozó választópolgár, illetve a jelöltet állítani szándékozó jelölt szervezet a rendelkezésére bocsátott összes ajánlóívet köteles átadni a választási irodának a jelölt bejelentésére rendelkezésre álló határidőben.” – jelen esetben azonban átadás nem történt(!) mivel azt az OEVB megtagadta!

A Tisztelt Kúria – feltehetően érezve a jogi helyzet elfogadhatatlan jellegét és Alaptörvénybe ütközését – tehát megkísérelt olyan eseti döntést hozni, amely megmaradva az objektív felelősség talaján, de akceptálja a felróhatóság hiányát. A probléma viszont az hogy ezen jogi értékelés átlépte a történeti tényállás kereteit, ezáltal súlyosan jogsértő és Alaptörvénybe ütköző!

A helyzetet továbbgondolva mennyiben különbözik a helyzet attól, amennyiben valakit az ajánlóívek leadása kapcsán az OEVB épületébe érve az ajtóban leütnék és elveszik tőle a szelvényeket. Ekkor már „eljuttatta” –e vajon a szelvényeket a megfelelő helyre? Vagy ahhoz el kell jutni az asztalig és ott kell érnie a jogellenes cselekménynek, amely megakadályozza a leadást?

A helyzet értékeléséből látszik, hogy valamennyi általánosan elfogadott Alaptörvényi és történeti jogelvünkkel ellentétes a jogszabály ilyen jellegű objektív felelősség talaján álló értelmezése és konkrét egyedi esetben is alkalmazhatatlanná válik!

C) A választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 224§ (2) bekezdése

Indítványozó álláspontja szerint a Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 48§-ában és a 224§-ában (különös tekintettel (2) bekezdésében foglalt) rendelkezések együttesen Alaptörvénybe ütközően szabályozzák a jogorvoslati lehetőségeket. A határozatok közlésének rossz illetve hiányos szabályozása, valamint azon rendelkezés, miszerint a határozat meghozatalától számított harmadik napon kell megérkeznie a jogorvoslati kérelemnek, a jogorvoslattal élni kívánó személy számára jogai megfelelő gyakorlását nem teszik lehetővé. Általános perjogi elveket lép át a szabályozás, amikor a közlés helyett a határozat keltét veszi szabályozási tárgykörébe, ráadásul olyan módon, hogy annak három napon beüli (amely furcsa módon nem naptári nap, hanem annál rövidebb) beérkezését is előírja. Annak ellenére, hogy az elektronikus alapon működő eljárás nem kizárólagos, a rendszer az egyéb benyújtási lehetőségeket teljesen lehetetlenné teszi. A személyesen megjelenni nem tudó jogalanyok a postai úton kívül (amelyet ezalatt képtelenség alkalmazni) semmilyen hiteles formában nem tudnak visszaigazolást kapni kérelmeik benyújtásáról. A törvény ezen felül nem tartalmaz semmilyen garanciális szabályt a kézbesítések és egyéb rendkívüli körülmények kimentésére, így a jogalanyok Alaptörvény szerinti jogorvoslati jogai súlyosan sérülnek.

Meg kívánjuk jegyezni, hogy jelen kérelmünk benyújtása kapcsán is szinte lehetetlen volt a jogszerű eljárást lefolytatni, hiszen a Tisztelt Bíróság péntek délutántól hétfő reggelig nem vesz át beadványokat. A kérelmezőnek pedig naptári napok állnak csak rendelkezésére, egyebekben jogvesztés esete következik be. (lásd törvény 233§ (1) bekezdése)

IV. Kérelem

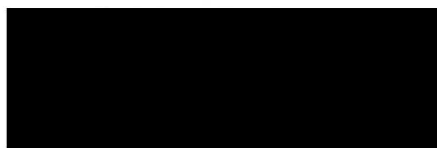
A fentiek alapján Indítványozó kéri a Tisztelt Alkotmánybíróságot, hogy a III. pontban meghatározott indoklás alapján:

a) a Kúria tárgybeli Határozatának illetve

b) a Választási eljárásról szóló 2013. évi XXXVI. törvény 48§-ának, 124§ (2) bekezdésének illetve 224§ (2) bekezdésének

Alaptörvénybe ütközését állapítsa meg és semmisítse meg (megszabva a hatályba maradó jogszabályi rendelkezés szövegét és hatályát).

Tisztelettel:

Magyarországi Szociáldemokrata Párt
Indítványozó
képviselésében Dr. Kovács Csaba ügyvéd